

Een **fill-in** is een stukje maat, dat telkens in de 4e maat gespeeld wordt. De fill-in is een improvisatie voor de drummer die dan de maat vult met een leuker ritme dan het basisritme dat hij in de vorige maten speelde. Dikwijls worden fill-ins geplaatst net voor de overgang van strofe naar het refrein of andersom. Maar er kunnen ook kortere fill-ins worden gespeeld tijdens het basisritme.

Een **ostinato** is een kort muzikaal motief dat telkens, gedurende een deel van een song, speelstuk etc. wordt herhaald.

• **Swing** - hierbij worden de achtsten ongeveer gespeeld alsof ze deel uit maakten van een triool. Van de twee achtste noten wordt de eerst steeds iets langer gespeeld en de tweede korter. Globaal is de eerste 2/3de tel en de tweede 1/3de tel. Dit geeft een huppelend effect.

In de muziek spreekt men van **een syncope** wanneer een of meer tonen niet op de tel of puls vallen, waardoor een of meer normale accenten verlegd worden.

De verbindingsboog verbindt twee noten van dezelfde toonhoogte. Je speelt dus alleen de eerste van de twee noten en telt er de waarde van de tweede bij op. Hieronder is dat dus twee noten van 1 tel die samen 1 noot van twee tellen maakt.

Een **opmaat** is een term in de muziek waarmee die muziknoot/noten bedoeld worden die gespeeld worden vóór de eerste tel van de eerste volledige maat aan het begin van een muziekstuk.

Afterbeat: het spelen op de 2e en 4e tel in een 4-kwartsmaat (popmuziek)

Beat: Bij beat liggen de accenten op de 1ste en 3de tel in een 4-kwartsmaat.

Een **motief** is in de muziek een gedeelte van een thema, dat een karakteristiek ritme en melodisch materiaal bevat. Meestal duurt een motief kort.

Een **riff** is een begrip in de muziekwereld, waarmee een ritmisch basispatroon bedoeld wordt.

Voorbeelden van riffs zijn de intro's van composities. Riffs kunnen ook een repeterende eigenschap hebben. Ze komen dan iedere keer weer in een compositie om de hoek kijken en fungeren op die manier als een fundament voor de melodie.

In de context van digitale muziekinstrumenten betekent het woord **"sample"** een fragment gedigitaliseerde muziek en het beschrijft een karakteristiek stukje geluid. Dat kan een enkele toon van een muziekinstrument zijn, maar ook een kort stukje uit een bekend muziekstuk. De muziek van James Brown is veel gesampled.

In de [muziek](#) is een **thema** een herkenbare muzikale zin of frase die als uitgangspunt dient voor het verdere muziekstuk. Een thema kan letterlijk worden herhaald, maar ook met kleine veranderingen. Thema's kunnen b.v. ook in tegenbeweging worden gespeeld. (de melodie gaat dan telkens de andere kant op) Een andere manier is het thema achterstevoren te spelen.

Dynamiek

Fortissimo	FF	Zeer sterk (hard)
Forte	F	Hard
Mezzo-forte	MF	Matig hard
Mezzo-piano	MP	Matig zacht
Piano	P	Zacht
Pianissimo	PP	Zeer zacht
Crescendo	Cresc	Van zacht naar hard < (in popmuziek fade-in)
Decrescendo	Decresc	Van hard naar zacht > (in popmuziek fade-out)

Samenklank:

Tweeklank

Twee tonen die gelijktijdig worden gespeeld.

Akkoord

Minstens drie tonen gelijktijdig.

Parallele Beweging

Twee melodieën die gelijktijdig worden gespeeld. Zoals het woord parallel al doet vermoeden gaan telkens in de zelfde richting (hoger/lager)

Tegenbeweging

Twee melodieën gelijktijd. Als de ene omhoog gaat, gaat de ander naar beneden.

Tegenstem/tegenmelodie

Een tegenstem gaat tegen de melodie in. Hij heeft een ander ritme dan de melodie, en de toonhoogte is ook duidelijk anders. Soms is een tegenstem hoger, soms is 'ie lager dan de melodie. Het komt ook voor dat er meerdere tegenstemmen zijn.

Unisono Meerdere instrumenten of stemmen spelen/zingen dezelfde melodie op de precies de zelfde toonhoogte in het zelfde ritme. Soms kan het ook met een octaaf verschil. (de notennamen zijn dus steeds hetzelfde) (Een heel orkest kan dus unisono spelen)

Homofoon één stem speelt/zingt de hoofdmelodie de rest heeft een opvullende functie (vaak in de vorm van opschuivende akkoorden).

Polyfoon meerstemmig muziekstuk waarbij alle partijen een melodische en geen begeleidende functie hebben. Canon en fuga zijn hier voorbeelden van.

Eenstemmig, tweestemmig en meerstemmig wijst voor zichzelf neem ik aan evenals eenstemmigheid, tweestemmigheid en meerstemmigheid.

Articulatie

Legato (gebonden) de noten van de melodie worden als het ware aan elkaar geplakt zonder adem/tussenruimte. Het wordt genoteerd d.m.v. Een boog boven of onder de noten.

Staccato (kort) De tonen worden los van elkaar, afgestoten, gespeeld. Dus het tegenovergestelde van legato. Het wordt genoteerd door puntjes onder of boven de noten te zetten.

Vormprincipes

- Contrast** - Het gebruik van tegenstellingen (hard-zacht) (hoog-laag) (kort-lang)(snel-langzaam)(éénstemmig-meerstemmig) (legato-staccato) etc.
- Herhaling** - Het herhalen van melodieën of onderdelen ervan. (bv. Alleen de toonhoogte, het ritme etc.)
- Variatie** - en variatie is in het algemeen het één- of meermalen herhalen van een muzikaal idee in iets andere vorm dan het origineel. Dat kan door onderdelen te veranderen. Bv. De toonhoogte, het ritme, het tempo, de maatsoort etc.
- Ontwikkeling-** Een muzikaal idee die steeds verder wordt ontwikkeld. Er kan in zo'n geval worden gestart met een kort motief (zie hierboven, die zich ontwikkeld tot een lange melodie.

Vorm/structuur

Bij muziek is de vorm de indeling in de tijd. Het gaat over het herhalen van delen, het variëren. In de popmuziek is dit vaak in de vorm van de afwisseling tussen couplet (verse), refrein (Chorus), voor- (intro), tussen- en naspel.

Bij een **couplet** herhaalt zich (*meestal*) de melodie met telkens een andere tekst.
Bij een **refrein** herhaalt zowel de tekst als de melodie zich.
Een **bridge** is een nieuw deel van de song (melodie en tekst wijken af van refrein en couplet)

Intro/voorspel is een instrumentaal deel aan het begin van de compositie.
Tussenspel is een instrumentaal deel ergens in het midden van de compositie.
Naspel is een instrumentaal deel aan het einde van de compositie.

Er wordt o.a. in klassieke muziek gebruik gemaakt van letters i.p.v. de termen couplet refrein etc. De opbouw van een compositie wordt dan als volgt genoteerd.

A – A – B – A – C – B – A **A** is hier het eerste thema. Die wordt hier herhaald, waarna er een nieuw thema volgt (**B**) Dan volgt weer thema **A etc.**

A - A' – B – A Hier is **A'** een variant op het A-thema.

Een akkoordenschema wordt vaak gebruikt in de jazzmuziek. De begeleidingsakkoorden van een muziekstuk worden dan telkens herhaald en hierop wordt geïmproviseerd door diverse instrumenten of vocalisten (zangers/zangeressen)

Een **Bluesschema** is het bekendste akkoordenschema. Zoals de naam al aangeeft komt het voort uit de bluesmuziek. De akkoorden volgen elkaar op volgens bepaalde afspraken. Er bestaan wel verschillende varianten. De meeste blueschema's bestaan uit 12 maten en heeft drie akkoorden.

Het oorspronkelijke blueschema ziet er als volgt uit (Uitgaande van Blues in C)

C	C	C	C	
F	F	C	C	
G	F	C	C (of G)	

(Hierbij is de F de vierde toon van C en is G de vijfde toon van C)

Uiteraard kan je een blueschema op ieder akkoord beginnen. Alleen de afstanden tussen de verschillende akkoorden staat vast. Nog steeds worden veel nummers gecomponeerd op een blueschema of een schema die er sterk op lijkt.